

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 1. oktober 2024
Kontor: Stats- og Menneskerets-
kontoret
Sagsbeh: Julie Kolding Brunes Ja-
cobsen
Sagsnr.: 2024-11286
Dok.: 3419445

Besvarelse af spørgsmål nr. 1448 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1448 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. september 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Marlene Harpsøe (DD).

Peter Hummelgaard

/

Christian Fuglsang

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1448 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om der findes regler eller retningslinjer for, hvordan offentlige arbejdspladser, særligt kommuner og regioner med politisk ledelse, skal eller må behandle indberetninger via arbejdspladsens whistleblowerordning, idet der især tænkes på politiske udvalgs behandling af indberetningerne?”

Svar:

Justitsministeriet kan oplyse, at der i lov om beskyttelse af whistleblowere (whistleblowerloven), som gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1937 af 23. oktober 2019 om beskyttelse af personer, der indberetter overtrædelser af EU-retten (whistleblowerdirektivet) i dansk ret, er fastsat et samlet regelsæt for beskyttelse af whistleblowere i Danmark. I medfør af whistleblowerlovens § 9, stk. 1, skal arbejdsgivere med 50 eller flere ansatte etablere en intern whistleblowerordning, hvor arbejdstagerne kan indberette oplysninger omfattet af lovens § 1, stk. 1. Bestemmelsen omfatter også offentlige arbejdspladser, herunder kommuner og regioner.

Arbejdspladser omfattet af whistleblowerloven skal udpege en whistleblowerenhed, som skal modtage og behandle indberetninger. Whistleblowerlovens § 11, stk. 1, indeholder regler om, hvilke krav der er til udpegningen af en sådan whistleblowerenhed og hvilke opgaver, enheden skal varetage. Bestemmelsen har følgende ordlyd:

”§ 11. En arbejdsgiver omfattet af § 9 skal internt udpege en upartisk person eller afdeling, der skal varetage følgende opgaver:

- 1) Modtage indberetninger og have kontakt med whistlebloweren.
- 2) Følge op på indberetninger, jf. § 12, stk. 2, nr. 2.
- 3) Give feedback til whistlebloweren, jf. § 12, stk. 2, nr. 3.”

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår bl.a. følgende, jf. Folketingstidende 2020-21, tillæg A, L 213 som fremsat, side 43:

”Det foreslås således i stk. 1, at der på de arbejdspladser, der er omfattet af forpligtelsen til at oprette en whistleblowerordning, skal udpeges en intern upartisk person eller afdeling, der skal administrere den interne whistleblowerordning (en såkaldt whistleblowerenhed).

Det er op til den enkelte arbejdsgiver at udpege den eller de personer eller den afdeling, som skal varetage de i stk. 1 nævnte opgaver og således fungere som whistleblowerenhed. Funktionen kan f.eks. placeres hos en eller flere compliance- eller HR-medarbejdere, juridiske medarbejdere eller en ledende revisor eller et medlem af bestyrelsen.

De medarbejdere, der udpeges til at håndtere indberetningerne, kan også varetage andre funktioner på arbejdspladsen og udføre andre opgaver. Det kan være den samme person eller afdeling, som varetager alle de i stk. 1 nævnte opgaver.

Det bør sikres, at funktionen indrettes således, at uafhængighed og fravær af interessekonflikter sikres, jf. præambelbetragtning 56. Det indebærer navnlig, at en udpeget medarbejder som udgangspunkt ikke må modtage instruks om, hvordan medarbejderen skal håndtere og følge op på konkrete indberetninger. Der er dog intet til hinder for, at arbejdsgiveren fastsætter interne retningslinjer for sagsbehandlingen m.v. i den interne whistleblowerordning, herunder ved at fastsætte passende procedurer i overensstemmelse med den foreslåede § 12, stk. 2. Det er ikke et krav efter loven, at der er sikret organisatorisk eller økonomisk uafhængighed fra arbejdspladsens ledelse.”

Endvidere kan Justitsministeriet generelt henvise til Justitsministeriets vejledning om whistleblowerordninger på offentlige arbejdspladser. I vejledningens pkt. 6.1 beskrives de krav, der er til udpegningen af en whistleblowerenhed. Det fremgår bl.a. heraf, at kravet om upartiskhed indebærer, at de udpegede personer skal forholde sig objektivt og sagligt ved behandlingen af de modtagne indberetninger, uanset hvilke personer de indberettede oplysninger omhandler. Desuden skal arbejdspladsen ved etablering af whistleblowerenheden indføre procedurer, der sikrer, at forvaltningslovens krav og ulovbestemte principper om habilitet overholdes ved behandlingen af de enkelte indberetninger.